

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1996

Julkaistu Helsingissä 22 päivänä elokuuta 1996

N:o 626—633

SISÄLLYS

N:o		Sivu
626	Laki rikoslain muuttamisesta	1699
627	Asetus rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta	1703
628	Laki rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta	1705
629	Laki lääninoikeuslain muuttamisesta	1706
630	Asetus lääninoikeusasetuksen muuttamisesta	1707
631	Asetus sotilasrikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisalasta	1708
632	Asetus vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä	1709
633	Valtioneuvoston päätös maatalousperäisiä raaka-aineita jalostaville elinkeinonharjoittajille myönnettävästä investointituesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta	1717

N:o 626

Laki

rikoslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rikoslain 1 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen seuraavasti:

1 luku

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta

1 §

Suomessa tehty rikos

Suomessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia.

2 §

Suomalaiseen alukseen liittyvä rikos

Suomalaisessa aluksessa tai ilma-aluksessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia, jos rikos on tehty

1) aluksen ollessa aavalla merellä tai millegään valtiolle kuulumattomalla alueella taikka ilma-aluksen ollessa tällaisella alueella tai sen yläpuolella taikka

2) aluksen ollessa vieraan valtion alueella

taikka ilma-aluksen ollessa tällaisella alueella tai sen yläpuolella ja rikoksen on tehnyt aluksen päällikkö tai sen miehistön jäsen taikka sen matkustaja tai matkalla muutoin mukana oleva henkilö.

Suomen lakia sovelletaan myös suomalaisen aluksen tai ilma-aluksen päällikön tai sen miehistön jäsenen Suomen ulkopuolella tekemään rikokseen, jos tekijä teollaan on rikkonut hänelle aluksen päällikkönä tai miehistön jäsenenä lain mukaan kuuluvaa erityistä velvollisuutta.

3 §

Suomeen kohdistunut rikos

Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, joka on kohdistunut Suomeen, sovelletaan Suomen lakia.

HE 1/96
LaVM 4/96
EV 72/96

88—1996

460301A

Rikoksen katsotaan kohdistuneen Suomeen,

- 1) jos se on maan- tai valtiopetosrikos,
- 2) jos teolla muutoin on vakavasti loukattu tai vaarannettu Suomen valtiollisia, sotilaallisia tai taloudellisia oikeuksia tai etuuksia taikka
- 3) jos se on kohdistunut Suomen viranomaiseen.

4 §

Virkarikos ja sotilasrikos

Tämän lain 2 luvun 12 §:ssä tarkoitetun henkilön Suomen ulkopuolella tekemään 40 luvussa mainittuun rikokseen sovelletaan Suomen lakia.

Suomen lakia sovelletaan myös 45 luvussa mainittuun rikokseen, jonka tuon luvun säännösten alainen henkilö on tehnyt Suomen ulkopuolella.

5 §

Suomalaiseen kohdistunut rikos

Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, joka on kohdistunut Suomen kansalaiseen, suomalaiseen yhteisöön, säätiöön tai muuhun oikeushenkilöön taikka Suomessa pysyvästi asuvaan ulkomaalaiseen, sovelletaan Suomen lakia, jos teosta Suomen lain mukaan saattaa seurata yli kuuden kuukauden vankeusrangaistus.

6 §

Suomalaisen tekemä rikos

Suomen kansalaisen Suomen ulkopuolella tekemään rikokseen sovelletaan Suomen lakia. Jos rikos on tehty millekään valtiolle kuulumattomalla alueella, rangaistavuuden edellytyksenä on, että teosta Suomen lain mukaan saattaa seurata yli kuuden kuukauden vankeusrangaistus.

Suomen kansalaisena pidetään henkilöä, joka rikoksen tekohetkellä oli tai oikeudenkäynnin alkaessa on Suomen kansalainen.

Suomen kansalaiseen rinnastetaan

- 1) henkilö, joka rikoksen tekohetkellä asui tai oikeudenkäynnin alkaessa asuu pysyvästi Suomessa, sekä
- 2) henkilö, joka tavataan Suomesta ja oikeudenkäynnin alkaessa on Islannin, Norjan, Ruotsin tai Tanskan kansalainen taikka tällöin pysyvästi asuu jossakin näistä maista.

7 §

Kansainvälinen rikos

Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, jonka rankaiseminen tekopaikan laista riippumatta perustuu Suomea velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen tai muuhun Suomea kansainvälisesti velvoittavaan säädökseen tai määräykseen (*kansainvälinen rikos*), sovelletaan Suomen lakia. Tarkemmat säännökset tämän pykälän soveltamisesta annetaan asetuksella.

8 §

Muu Suomen ulkopuolella tehty rikos

Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, josta Suomen lain mukaan saattaa seurata yli kuuden kuukauden vankeusrangaistus, sovelletaan Suomen lakia, jos valtio, jonka alueella rikos on tehty, on pyytänyt rikoksen syytteenpanoa suomalaisessa tuomioistuimessa tai rikoksen johdosta esittänyt pyynnön rikoksentehtäjän luovuttamisesta, mutta pyyntöön ei ole suostuttu.

9 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Jos rikokseen tämän luvun mukaan sovelletaan Suomen lakia, myös oikeushenkilön rangaistusvastuu määräytyy Suomen lain mukaan.

10 §

Rikoksen tekopaikka

Rikos katsotaan tehdyksi sekä siellä, missä rikollinen teko suoritettiin, että siellä, missä rikoksen tunnusmerkistön mukainen seuraus ilmeni. Laiminlyöntirikos katsotaan tehdyksi sekä siellä, missä tekijän olisi pitänyt toimia, että siellä, missä rikoksen tunnusmerkistön mukainen seuraus ilmeni.

Jos rikos jäi yritykseksi, rikos katsotaan tehdyksi sielläkin, missä rikoksen täyttyessä sen tunnusmerkistön mukainen seuraus joko todennäköisesti tai tekijän käsityksen mukaan olisi ilmennyt.

Yllyttäjän ja avunantajan rikos katsotaan tehdyksi sekä siellä, missä osallisuusteko suoritettiin, että siellä, missä rikoksentehtäjän rikos katsotaan tehdyksi.

Jos rikoksen tekopaikasta ei ole varmuutta,

mutta on perusteltua syytä olettaa, että rikos on tehty Suomen alueella, se katsotaan tehdyksi Suomessa.

11 §

Kaksoisrangaistavuuden vaatimus

Milloin rikos on tehty vieraan valtion alueella, Suomen lain soveltaminen voidaan perustaa 5, 6 ja 8 §:ään vain, jos rikos myös tekopaikan lain mukaan on rangaistava ja siitä olisi voitu tuomita rangaistus myös tämän vieraan valtion tuomioistuimessa. Rikoksesta ei silloin Suomessa saa tuomita ankarampaa seuraamusta kuin siitä tekopaikan laissa säädetään.

12 §

Oikeuskanslerin syytemääräys

Rikosasiaa ei saa tutkia Suomessa ilman oikeuskanslerin määräystä,

1) kun rikos on tehty ulkomailla tai

2) kun ulkomaalainen on tehnyt rikoksen ulkomaisessa aluksessa sen ollessa Suomen aluevesillä tai ulkomaisessa ilma-aluksessa sen ollessa Suomen ilmatilassa eikä rikos ole kohdistunut Suomeen, Suomen kansalaiseen, Suomessa pysyvästi asuvaan ulkomaalaiseen tai suomalaiseen yhteisöön, säätiöön tai muuhun oikeushenkilöön.

Oikeuskanslerin määräys ei kuitenkaan ole tarpeen,

1) jos rikoksen on tehnyt Suomen kansalainen tai henkilö, joka 6 §:n mukaan rinnastetaan Suomen kansalaiseen, ja se on kohdistunut Suomeen, Suomen kansalaiseen, Suomessa pysyvästi asuvaan ulkomaalaiseen tai suomalaiseen yhteisöön, säätiöön tai muuhun oikeushenkilöön,

2) jos rikos on tehty Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa ja tekopaikan asianomainen virallinen syyttäjä on esittänyt pyynnön rikoksen käsittelemisestä suomalaisessa tuomioistuimessa,

3) jos rikos on tehty suomalaisessa aluksessa sen ollessa aavalla merellä tai millenkään valtiolle kuulumattomalla alueella taikka suomalaisessa ilma-aluksessa sen ollessa tällaisella alueella tai sen yläpuolella,

4) jos rikos on tehty aluksessa tai ilma-aluksessa sen ollessa säännöllisessä liikenteessä Suomessa olevien paikkakuntien tai Suomessa olevan ja Islannissa, Norjassa,

Ruotsissa tai Tanskassa olevan paikkakunnan välillä,

5) jos rikos on käsiteltävä sotilasoikeudenkäyntilain (326/83) mukaisena rikosasia tai

6) jos syytteen nostamisesta lain mukaan määrää tasavallan presidentti tai eduskunta.

13 §

Ulkomainen tuomio

Ulkomailla tehdystä teosta ei saa nostaa syytettä Suomessa, jos teosta jo on tekopaikan valtiossa annettu lainvoimainen tuomio ja

1) syyte on hylätty,

2) syytetty on todettu syylliseksi, mutta jätetty rangaistukseen tuomitsematta,

3) tuomittu seuraamus on pantu täytäntöön tai sen täytäntöönpano on kesken taikka

4) tuomittu seuraamus on tuomioistuinvallion lain mukaan rauennut.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, oikeuskansleri saa määrätä syytteen nostettavaksi Suomessa, jos ulkomailla annettu tuomio ei perustu Suomen viranomaisen esittämään pyyntöön ja

1) rikoksen 3 §:n mukaan katsotaan kohdistuneen Suomeen,

2) rikos on 4 §:ssä tarkoitettu virkarikos tai sotilasrikos,

3) rikos on 7 §:ssä tarkoitettu kansainvälinen rikos tai

4) rikos 10 §:n mukaan katsotaan tehdyksi myös Suomessa.

Jos joku Suomessa tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta ulkomailla tuomitun seuraamuksen hän on kokonaan tai osaksi suorittanut, on tuomittavasta rangaistuksesta vähennettävä kohtuullinen määrä. Jos suoritettu seuraamus on ollut vapausrangaistus, tuomioistuimen on vähennettävä rangaistuksesta vapaudenmenetystä vastaava aika. Tuomioistuin voi myös todeta, että suoritettua seuraamusta on pidettävä riittävänä seuraamuksena rikoksesta.

14 §

Viittaussäännös

Rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta ja muusta kansainvälisestä oikeusavusta sekä oikeudenkäyntiin tai esitutkintaan osallistuvien henkilöiden koskemat-

tomuudesta eräissä tapauksissa säädetään erikseen.

15 §

*Suomea velvoittavat sopimukset ja
kansainvälisoikeudellinen käytäntö*

Jos Suomea velvoittavassa kansainvälisessä sopimuksessa tai muussa Suomea kansainvälisesti velvoittavassa säädöksessä tai määräyksessä jossakin tapauksessa on rajoi-

tettu Suomen rikosoikeuden soveltamisalaa siitä, mitä tässä luvussa säädetään, noudatetaan tällaista rajoitusta niin kuin siitä on sovittu. Sen estämättä, mitä tässä luvussa säädetään, on lisäksi noudatettava niitä Suomen lain soveltamisalan rajoituksia, jotka johtuvat kansainvälisen oikeuden yleisesti tunnustetuista säännöistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 627

Asetus**rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta**

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Oikeusministerin esittelystä
säädetään rikoslain 1 luvun 7 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 16 päivänä elokuuta 1996 annettussa laissa (626/96):

1 §

Rikoslain 1 luvun 7 §:ää sovellettaessa kansainvälisinä rikoksina pidetään seuraavia rikoksia:

1) väärän rahan valmistamisen vastustamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 47/36) tarkoitettu rahanväärennysrikos, rahanväärennyksen valmistelu tai väärän rahan käyttö;

2) sellainen sodankäyntirikos, ihmisoikeuksien loukkaaminen poikkeuksellisissa oloissa, törkeä sodankäyntirikos, törkeä ihmisoikeuksien loukkaaminen poikkeuksellisissa oloissa ja muu vastaava rangaistavaksi säädetty teko, jota on pidettävä maasotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden ja sairaiden aseman parantamisesta, merisotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden, sairaiden ja haaksirikkoutuneiden aseman parantamisesta, sotavankien kohtelusta sekä siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana tehdyissä Geneven sopimuksissa (SopS 8/55) sekä kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta tehdyssä näiden yleissopimusten ensimmäisessä lisäpöytäkirjassa (SopS 82/80) tarkoitettuna törkeänä rikoksena;

3) joukkotuhontana pidettävän rikoksen ehkäisemiseksi ja rankaisemiseksi tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 5/60) tarkoitettu joukkotuhonta ja joukkotuhonnan valmistelu;

4) vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksessa (SopS 43/65), vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen muuttamista koskevassa pöytäkirjassa (SopS 42/75), psykotrooppisia aineita koskevassa yleissopimuksessa (SopS 60/76) ja huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehdyssä Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa (SopS 44/94) tarkoitettu huumausainerikos, törkeä huumausainerikos, huumausainerikoksen valmistelu, huumausainerikoksen edistäminen ja kätkemisrikos;

5) sellainen ilma-aluksen kaappaus tai muu rangaistavaksi säädetty teko, jossa tekijä laittomasti väkivallalla tai sillä uhaten ottaa haltuunsa tai valvontaansa ilma-aluksen ja jota on pidettävä ilma-alusten laittoman haltuunoton ehkäisemisestä tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 62/71) tarkoitettuna rikoksena;

6) sellainen liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö, yleisvaarallisen rikoksen valmistelu tai muu rangaistavaksi säädetty teko, jota on pidettävä siviili-ilmailun turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskevassa yleissopimuksessa (SopS 56/73) tarkoitettuna rikoksena;

7) sellainen kansainvälistä suojelua nauttivaan henkilöön kohdistunut tahallinen surmaaminen, pahoinpitely tai vapaudenriisto

taikka hänen virkahuoneistoonsa, yksityisasuntoonsa tai kulkuneuvoonsa kohdistuva väkivaltainen hyökkäys tai tällaisella hyökkäyksellä uhkaaminen, jota tarkoitetaan kansainvälistä suojelua nauttivia henkilöitä vastaan, mukaan lukien diplomaattiset edustajat, kohdistuvien rikosten ehkäisemistä ja rankaisemista koskevassa yleissopimuksessa (SopS 63/78);

8) panttivangin ottaminen tai muu sellainen vapaudenriisto, jota tarkoitetaan panttivankien ottamista vastaan tehdyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa (SopS 38/83);

9) sellainen tunnustukseen kiduttaminen, pahoinpitely, törkeä pahoinpitely tai muu rangaistavaksi säädetty teko, jota on pidettävä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisessa yleissopimuksessa (SopS 60/89) tarkoitettuna kidutuksena;

10) sellainen ydinräjähdერიkos, terveyden vaarantaminen, ydinenergian käyttörikos tai muu ydinaineeseen kohdistuva taikka ydinainetta välineenä käyttäen tehty rangaistavaksi säädetty teko, jota on pidettävä ydinaineiden turvajärjestelyjä koskevista toimista tehdyssä

yleissopimuksessa (SopS 72/89) tarkoitettuna rikoksena;

11) sellainen vapaudenriisto, törkeä vapaudenriisto, ihmisryöstö, tuhotyö, vaaran aiheuttaminen tai muu rangaistavaksi säädetty teko, jota on pidettävä terrorismin vastustamisesta tehdyssä eurooppalaisessa yleissopimuksessa (SopS 16/90) tarkoitettuna rikoksena; sekä

12) sellainen aluksessa tai ilma-aluksessa olevaan henkilöön kohdistunut surmaaminen, pahoinpitely, vapaudenriisto tai ryöstö taikka alukseen, ilma-alukseen tai niissä olevaan omaisuuteen kohdistunut kaappaus, anastus tai vahingonteko, jota on pidettävä Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksessa (SopS 50/96) tarkoitettuna merirosvouksena.

Kansainvälisenä rikoksena pidetään myös 1 momentissa tarkoitettun rikoksen rangaistavaa yritystä sekä rangaistavaa osallisuutta sellaiseen rikokseen.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 628

Laki

rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden pohjoismaiden välillä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrätyl-
lä tavalla,

muutetaan rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden pohjoismai-
den välillä 3 päivänä kesäkuuta 1960 annetun lain (270/60) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin
se on 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (466/87), seuraavasti:

2 §

Suomen kansalaista ei saa luovuttaa poliit-
tisesta rikoksesta eikä rikoksesta, joka on
tehty Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syys-
kuuta 1996.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 629

Laki lääninoikeuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun lääninoikeuslain (1021/74) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 10 päivänä maaliskuuta 1989 annetussa laissa (242/89), sekä *lisätään* lakiin uusi 1 a § ja 8 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 10 päivänä maaliskuuta 1989 annetussa laissa, uusi 3 momentti seuraavasti:

1 a §

Lääninoikeuden tuomiopiirinä on lääni.

Lisäksi seuraavilla lääninoikeuksilla on yhteinen tuomiopiiri, jonka alueella asioita voidaan lääninoikeuksien tehtävien asianmukaisen ja joutuisan hoitamisen turvaamiseksi siirtää toisen lääninoikeuden käsiteltäväksi:

1) Turun ja Porin lääninoikeudella sekä Vaasan lääninoikeudella Turun ja Porin lääni sekä Vaasan lääni (*Länsi-Suomen tuomiopiiri*);

2) Hämeen lääninoikeudella ja Keski-Suomen lääninoikeudella Hämeen lääni ja Keski-Suomen lääni (*Sisä-Suomen tuomiopiiri*);

3) Kymen lääninoikeudella, Mikkelin lääninoikeudella, Kuopion lääninoikeudella ja Pohjois-Karjalan lääninoikeudella Kymen lääni, Mikkelin lääni, Kuopion lääni ja Pohjois-Karjalan lääni (*Itä-Suomen tuomiopiiri*); sekä

4) Oulun lääninoikeudella ja Lapin lääninoikeudella Oulun lääni ja Lapin lääni (*Pohjois-Suomen tuomiopiiri*).

Toisen lääninoikeuden käsiteltäväksi ei

kuitenkaan voida siirtää asioita, jotka on säädetty tietyn lääninoikeuden käsiteltäviksi. Siirrosta on ilmoitettava asian vireillepanijalle ja muille asianosaisille sekä sille viranomaiselle, jonka päätöksestä on valitettu, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Jos valituskirjelmä on toimitettu valitusajan kuluessa toiseen samaan yhteiseen tuomiopiiriin kuuluvaan lääninoikeuteen kuin siihen, johon valitus olisi tullut toimittaa, valitusta ei tämän vuoksi jätetä tutkittavaksi.

8 §

Lääninoikeuksien yhteisessä tuomiopiirissä vastaa asioiden tasapuolisesta jakamisesta lääninoikeuksien käsiteltäviksi se lääninoikeuden ylituomari, jonka korkein hallinto-oikeus määrää tähän tehtävään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 630

Asetus**lääninoikeusasetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Oikeusministerin esittelystä
lisätään 2 päivänä kesäkuuta 1989 annettuun lääninoikeusasetukseen (522/89) uusi 12 a ja 14 a § seuraavasti:

12 a §

Lääninoikeuksien yhteisen tuomiopiirin johtoryhmä valmistelee yhteisen tuomiopiirin hallintoa koskevat asiat.

Yhteisen tuomiopiirin johtoryhmän muodostavat lääninoikeuksien ylituomarit ja hallintopäällikkönä toimivat virkamiehet, jos sellaiset on määrätty. Johtoryhmään voi kuulua myös muuta lääninoikeuden henkilöstöä sen mukaan kuin lääninoikeuslain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu lääninoikeuden ylituomari määrää.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii lääninoikeuslain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu lääninoikeuden ylituomari. Puheenjohtaja

määrää, mitkä asiat käsitellään yhteisen tuomiopiirin johtoryhmässä.

14 a §

Lääninoikeuslain 8 §:n 3 momentissa tarkoitetun lääninoikeuden ylituomarin tehtävänä on sen lisäksi, mitä muutoin on säädetty tai määrätty, vahvistaa yhteisen tuomiopiirin lääninoikeuksien työmäärien perusteet siten, että tehtävät jakaantuvat tasaisesti yhteisen tuomiopiirien lääninoikeuksien kesken ja että asiat voidaan ratkaista joutuisasti.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 631

Asetus**sotilasrikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisalasta**

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Oikeusministerin esittelystä
säädetään rikoslain 45 luvun 3 §:n nojalla, sellaisena kuin se on 25 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa laissa (321/83):

1 §

Asevelvollisuuslain (452/50) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (194/95) nojalla palveluksessa oleva rikoslain 45 luvun 1 §:ssä tarkoitettu henkilö on sotilasrangaistussäännösten alainen siitä lukien, kun hän on saapunut tai ollut velvollinen saapumaan palvelukseen, siihen saakka, kun hänet on palveluksen päättymisen tai keskeyttämisen takia kotiutettu ja hän on poistunut siitä joukosta tai paikasta, jossa hän on palvellut.

Sotilasrangaistussäännöksiä ei kuitenkaan sovelleta asevelvolliseen sinä aikana, jona hän on yleisessä rangaistuslaitoksessa suorittamassa vankeusrangaistusta tai samalla kertaa täytäntöön pantavaa arestirangaistusta.

2 §

Muu kuin asevelvollisuuslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain nojalla palveleva rikoslain 45 luvun 1 §:ssä tarkoitettu henkilö on sotilasrangaistussäännösten alainen siitä lukien, kun virantoinimus tai palvelus alkaa taikka sen olisi pitänyt alkaa, siihen saakka, kun virkasuhde tai palvelusvelvollisuus päättyy.

3 §

Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Kansakuntien ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön päätökseen perustuvaan rauhanturvaamistoimintaan annetussa laissa (514/84) tarkoitettua rauhanturvaamisorganisaatiossa palveleviin ja siinä palvelemista varten järjestettävässä koulutuksessa oleviin henkilöihin, jotka eivät ole suorittaneet asevelvollisuutta vakinaisessa väessä tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetussa laissa tarkoitettua asepalvelusta, sovelletaan sotilasrangaistussäännöksistä vain rikoslain 45 luvun 15—17, 22 ja 23 §:n säännöksiä.

4 §

Rikoslain 45 luvun rangaistussäännöksiä ei sovelleta puolustusvoimien kenttäpiispan, kenttärovastin tai sotilaspastorin virassa palvelemaan henkilöön.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Tällä asetuksella kumotaan sotilasrikoksia koskevien rangaistussäännösten soveltamisalasta 16 päivänä joulukuuta 1983 annettu asetus (963/83) siihen myöhemmin tehtyne muutoksineen.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 632

Asetus**vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä**

Annettu Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Liikenneministerin esittelystä säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta 2 päivänä elokuuta 1994 annetun lain (719/94) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään vaarallisten aineiden tiekuljetuksesta silloin, kun se alkaa, suoritetaan ja päättyy Suomessa.

Jos vaarallisten aineiden kuljetus alkaa, suoritetaan tai päättyy muualla kuin Suomessa, sovelletaan vaarallisten aineiden tiekuljetukseen Suomessa joko tätä asetusta tai vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 23/79), jäljempänä ADR-sopimus. Vaarallisten aineiden kuljetusreittien osalta noudatetaan kuitenkin aina lisäksi tätä asetusta.

Suomen hyväksymiä ADR-sopimuksessa tarkoitettuja erillissopimuksia voidaan sovel-

taa myös kansallisiin Suomessa tapahtuviin vaarallisten aineiden tiekuljetuksiin. Näistä erillissopimuksista antaa tietoja liikenneministeriö.

Kun tieliikenteeseen tarkoitettu ajoneuvo tämän asetuksen säännösten mukaista vaarallisten aineiden kuljetusta suorittaessaan otetaan kuljetettavaksi johonkin muuhun kuljetusvälineeseen, ovat tätä kuljetusvälinettä koskevat vaarallisten aineiden kuljetussäännökset ja -määräykset yksin voimassa tällä kuljetusvälineellä tapahtuvan matkan osuudella.

Maastoliikennelaisissa (1710/95) tarkoitettua maastossa ja moottorikelkkailureitillä tapahtuvaan vaarallisten aineiden kuljetukseen moottoriajoneuvolla, traktorilla, moottorityökoneella tai maastoajoneuvolla sovelletaan tiekuljetusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä siten kuin asianomainen ministeriö siitä tarkemmin määrää.

Tämän asetuksen 23 §:n säännös koskee myös lentopaikalla suoritettavia lentotoiminnan polttoainesiirtoja erikoisajoneuvoilla.

2 §

Vaarallisten aineiden luokitus

Vaaralliset aineet luokitellaan seuraaviin vaarallisuusluokkiin:

- Luokka 1 Räjähteet
- Luokka 2 Kaasut
- Luokka 3 Palavat nesteet
- Luokka 4.1 Helposti syttyvät kiinteät aineet
- Luokka 4.2 Helposti itsestään syttyvät aineet
- Luokka 4.3 Aineet, jotka veden kanssa kosketukseen joutuessaan kehittävät palavia kaasuja
- Luokka 5.1 Sytyttävästi vaikuttavat (hapatavat) aineet
- Luokka 5.2 Orgaaniset peroksidit
- Luokka 6.1 Myrkylliset aineet
- Luokka 6.2 Tartuntavaaralliset aineet
- Luokka 7 Radioaktiiviset aineet
- Luokka 8 Syövyttävät aineet
- Luokka 9 Muut vaaralliset aineet ja esineet

Tarkemmat määräykset ja ohjeet vaarallisten aineiden luokituksesta antaa asianomainen ministeriö.

Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa aineen luokittelee tai luokituksen hyväksyy turvatekniikan keskus tai säteilyturvakeskus. Viranomainen voi vaatia, että aineen lähettäjä esittää tulokset testeistä luokituksen selvittämiseksi.

3 §

Vaaralliset aineet matkatavarana

Ajoneuvon matkustajan on ilmoitettava kuljettajalle matkatavarana olevista vaarallisista aineista siten kuin siitä määrätään.

2 luku

Pakkaukset

4 §

Pakkauksen rakenne

Vaarallinen aine on pakattava kuljetusta varten tämän asetuksen ja asianomaisen ministeriön määräysten mukaisiin pakkauksiin.

Niiden pakkauksen osien, jotka joutuvat suoraan kosketukseen vaarallisten aineiden kanssa, tulee olla sellaisia, että ne kestävät kuljetettavan vaarallisen aineen kemiallisen ja mahdollisen muun vaikutuksen. Näissä pakkauksen osissa ei saa käyttää sellaisia aineita, jotka voivat reagoida sisällön kanssa vaarallisesti, muodostaa sisällön kanssa vaarallisia yhdisteitä tai heikentää merkittävästi pakkausta.

Pakkauksen tulee kestää sisällöstä mahdollisesti aiheutuvat paineen vaihtelut. Tarvittaessa on käytettävä sopivia paineentasauslaitteita.

5 §

Yhteenpakkaaminen

Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa saa erilaisia vaarallisia aineita sisältäviä sisäpakkauksia pakata yhdeksi kolliksi. Sisäpakkaukset on erotettava ulkopakkauksessa huolellisesti ja tehokkaasti toisistaan, jos sisäpakkauksen vahingoittuessa vaaralliset reaktiot kuten lämmöntuotto tai palaminen taikka hankauksen tai iskun yhteydessä herkkien seosten taikka palavien tai myrkyllisten kaasujen muodostuminen ovat mahdollisia.

6 §

Tyhjät pakkaukset

Puhdistamattomat tyhjät pakkaukset, säiliöt, irrotettavat säiliöt, säiliövaihtokorit, astiayhdistelmät ja säiliökontit on suljettava samalla tavalla ja yhtä tiiviisti kuin täydet pakkaukset.

7 §

Kollin merkitseminen

Lähettäjä on varustettava kuljetettavaksi jättämänsä kolli määräysten mukaisilla merkinnöillä ja lipukkeilla. Jos kolli sisältää useampia vaarallisia aineita, on kollissa oltava jokaista siinä olevaa vaarallista ainetta koskevat merkinnät ja varoituslipukkeet.

Tyhjiä puhdistamattomia pakkauksia sisältävät kollit on varustettava samoilla varoituslipukkeilla kuin täydet pakkaukset.

8 §

Lisäpäällyys

Kollin saa pakata erilliseen lisäpäällyk-

seen, joka ei kuitenkaan saa olla ristiriidassa kuljetettavaa ainetta koskevien pakkaussääntösten ja -määräysten kanssa. Lisäpäälyksessä on oltava määräysten mukaiset kollin merkinnät ja varoituslipukkeet.

9 §

Pakkausten hyväksyminen

Asianomainen ministeriö määrää, milloin aine on kuljetettava tyyppihyväksytyssä pakkauksessa. Tällöin pakkauksen on oltava turvatekniikan keskuksen tai turvatekniikan keskuksen valtuuttaman yhteisön hyväksymä tai muun ADR-määräysten tai kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 5/85; COTIF) liitteen B (CIM) liitteenä olevissa vaarallisia aineita koskeissa RID-määräyksissä tarkoitettun toimivaltaisen viranomaisen tai tämän valtuuttaman yhteisön hyväksymä siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Tyyppihyväksytyyn muovipakkauksen sallittu käyttöaika, joka lasketaan pakkauksen valmistuspäivämäärästä, on viisi vuotta. Käyttöaika voi olla viittä vuotta lyhyempi, jos asianomainen ministeriö niin määrää.

Pakkaustyyppit on testattava turvatekniikan keskuksen hyväksymässä laboratoriossa.

Radioaktiivisten aineiden pakkausten osalta toimivaltainen viranomainen on turvatekniikan keskuksen sijaan säteilyturvakeskus siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

10 §

ADR- ja RID-pakkausten käyttö

Vaarallisten aineiden pakkauksina saa käyttää myös voimassa olevien ADR- tai RID- määräysten mukaan tyyppihyväksytyjä pakkauksia ja suurpakkauksia (IBC). Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa muovipakkausten pudotuskoe on ADR- ja RID-määräyksistä poiketen kuitenkin tehtävä -40 °C lämpötilassa. Pakkauksessa tulee tällöin olla määräysten mukainen merkintä pudotuskokeen lämpötilasta tai rahtikirjaan tai vastaavaan lähetyskirjaan on tehtävä merkintä: ”Pakkaus ADR/RID-määräysten mukainen, koestettu -40 °C”.

11 §

Muiden kuljetusmuotojen pakkausten käyttö

Jos pakkauksen, suurpakkaus (IBC) mukaan lukien, kuljetus alkaa, suoritetaan tai päättyy muualla kuin Suomessa, saa pakkauksena käyttää myös vaarallisten aineiden kansainvälisten meri- tai ilmakuljetusmääräysten mukaisia pakkauksia ja varoitusmerkintöjä (IMDG-koodin ja ICAO-TI:n määräykset). Näitä noudatettaessa on myös yhteenpakkaamisessa noudatettava sanottuja meri- tai ilmakuljetusmääräyksiä. Tällöin on rahtikirjaan tai vastaavaan lähetyskirjaan tehtävä seuraava lisämerkintä: ”Kuljetus rn 2007 mukaisesti”.

12 §

Ilmoitus pakkauksen rikkoutumisesta

Lähetäjä, kuljetuksen suorittaja ja vastaanottaja ovat velvollisia ilmoittamaan normaaleissa kuljetusolosuhteissa tapahtuneesta tyyppihyväksytyyn pakkauksen rakenteen rikkoutumisesta turvatekniikan keskukselle tai säteilyturvakeskukselle sen mukaan, kumman viranomaisen toimialaan pakkauksen tyyppihyväksyminen kuuluu.

13 §

Turvatekniikan keskuksen ja säteilyturvakeskuksen oikeudet ja velvollisuudet

Turvatekniikan keskuksella ja säteilyturvakeskuksella on tarvittaessa, ja erityisesti, jos pakkaus särkyessään aiheuttaa haittaa tai vaaraa, oikeus suorittaa määräämässään laboratoriossa testejä sen varmistamiseksi, että sarjatuotteena valmistettu pakkaus täyttää kyseiselle pakkaustyyppille asetetut vaatimukset.

Turvatekniikan keskus ja säteilyturvakeskus pitävät rekisteriä Suomessa tyyppihyväksytyistä pakkauksista.

3 luku

Ajoneuvot, kontit ja säiliöt

14 §

Ajoneuvon rakenne

Vaarallisen aineen kuljetukseen tarkoite-

tun ajoneuvon rakenteen on oltava kestävä ja tarkoitukseen sopiva, jotta vaarallista ainetta voidaan siinä kuljettaa niin turvallisesti kuin se ottaen huomioon kuljetettavan aineen ominaisuudet kohtuuden mukaan on mahdollista.

Vaarallisia aineita kuljettavassa kuljetusyksikössä saa olla enintään yksi perävauvu tai puoliperävauvu.

15 §

Ajoneuvon hyväksyminen

Säiliöajoneuvot, irrotettavia säiliöitä ja astiayhdistelmiä kuljettavat ajoneuvot sekä asianomaisen ministeriön määräämät räjähteiden kuljetukseen tarkoitetut ajoneuvot on sen lisäksi, mitä katsastuksesta säädetään muualla, hyväksyttävä katsastuksessa vaarallisen aineen tai aineryhmän kuljetukseen sekä uusintakatsastettava vuosittain.

Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa säiliökonttien kuljetukseen käytettävät kuljetusyksiköt on katsastettava vuosittain ja siitä on laadittava ministeriön määräysten mukainen hyväksymistodistus.

Edellä 1 ja 2 momentissa ja ADR-sopimuksessa tarkoitetun ajoneuvon hyväksynnän myöntää ja sanotuissa momenteissa tarkoitetut katsastukset suorittaa ajoneuvohallintokeskuksen valtuuttama katsastuksen suorittaja.

Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa perusajoneuvon tulee olla tyyppihyväksytty. Tämän hyväksynnän ja ADR-sopimuksessa tarkoitetun tyyppihyväksynnän perusajoneuvolle myöntää ajoneuvohallintokeskus.

16 §

Ajoneuvon merkitseminen

Vaarallisia aineita kuljettavassa ajoneuvossa on oltava aineen vaarallisuudesta kertovat määräysten mukaiset kilvet ja varoituslipukkeet tai niitä vastaavat määräysten mukaiset merkinnät.

Kilvet, lipukkeet ja niitä vastaavat merkinnät, jotka eivät vastaa kuljetettavaa vaarallista ainetta tai sen jäänteitä, on poistettava tai peitettävä.

Kuljetuksen suorittajan ja kuljettajan tulee huolehtia ajoneuvon ja säiliöajoneuvon säiliöiden varoituslipukkeiden ja tunnusnume-

rokilpien sekä niitä vastaavien merkintöjen kiinnittämisestä ja poistamisesta.

17 §

Kontin merkitseminen

Kontissa on oltava määräysten mukaiset varoituslipukkeet. Kontissa, jossa vaarallisia aineita kuljetetaan irrallisena, on lisäksi oltava määräysten mukainen tunnusnumerokilpi.

Kuormauksen suorittajan on huolehdittava kontin varoituslipukkeiden ja tunnusnumerokilven kiinnittämisestä ja vastaanottajan niiden poistamisesta.

18 §

Säiliön merkitseminen

Säiliössä, jolla tarkoitetaan tässä asetuksessa säiliöajoneuvon säiliötä, säiliövaihtokoria, astiayhdistelmää, irrotettavaa säiliötä ja säiliökonttia, on oltava määräysten mukaiset merkinnät ja tunnusnumerokilvet.

Lähtäjän on huolehdittava muiden kuin säiliöajoneuvon säiliöiden varoituslipukkeiden ja tunnusnumerokilpien kiinnittämisestä ja vastaanottajan niiden poistamisesta.

19 §

Säiliön rakenne

Säiliöiden ja niiden sulkemislaitteiden tulee olla kaikilta osin riittävän lujia ja tiiviitä sekä teknisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, etteivät ne kuljetuksen aikana aukea ja että ne kestävät normaalin kuljetuksen rasitukset ottaen huomioon myös säiliössä mahdollisesti kehittyvä paine.

Täyttö- ja tyhjennyslaitteiden tulee olla siten suunniteltuja ja sijoitettuja, ettei vaarallista ainetta pääse vuotamaan tai vaarallisesa määrin haihtumaan täytön tai tyhjennyksen aikana.

Säiliöiden tai niiden pinnoitteen tai muun suojavuorauksen rakenneaineet, jotka joutuvat sisällön kanssa kosketukseen, eivät saa sisältää sisällön kanssa vaarallisesti reagoivia tai vaarallisia yhdisteitä muodostavia aineita taikka säiliön rakenneainetta merkittävästi heikentäviä aineita.

20 §

Säiliön käyttöönotto

Säiliön valmistaja tai maahantuojaa ei saa

luovuttaa säiliötä käytettäväksi ennen kuin turvatekniikan keskus on hyväksynyt säiliön rakennetyypin ja turvatekniikan keskuksen hyväksymä tarkastuslaitos on tarkastuksensa todennut, että säiliö on säännösten ja määräysten mukainen. Radioaktiivisten aineiden kuljetukseen tarkoitettun säiliön hyväksyy käyttöön säteilyturvakeskus.

Jos ulkomailla valmistetun ja maahantuodun säiliön tarkastukset ja testit on suorittanut turvatekniikan keskuksen ja radioaktiivisten aineiden kuljetukseen tarkoitettun säiliön osalta säteilyturvakeskus hyväksymä tarkastuslaitos Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti, ja tästä esitetään asianmukainen todistus selvityksineen, tarkastusta ei tarvitse uusaa, jollei erityistä syytä tarkastuksen uusimiseen ilmene.

21 §

Säiliön määräaikaistarkastus

Säiliöille on tehtävä määräaikaistarkastus vähintään kuuden vuoden välein. Lisäksi on vähintään kolmen vuoden välein tehtävä säiliön ja sen varusteiden tiiviys- ja toimintatarkastus.

Säiliökonteille on tehtävä määräaikaistarkastus vähintään viiden vuoden välein sekä lisäksi vähintään kahden ja puolen vuoden välein säiliön ja sen varusteiden tiiviys- ja toimintatarkastus.

Asianomainen ministeriö voi määrätä 1 ja 2 momentista poikkeavista tarkastusväleistä sekä siitä, milloin tarkastus on tehtävä vaurion tai muun syyn johdosta.

22 §

ADR- tai RID-määräysten taikka IMDG-koodin mukaiset säiliökontit

Jos säiliökontin kuljetus alkaa, suoritetaan tai päättyy muualla kuin Suomessa, saa säiliökonttina käyttää myös vaarallisten aineiden kansainvälisten rautatiekuljetus-, tiekuljetus- ja vesikuljetusmääräysten (RID-, ADR- ja IMDG-määräykset) mukaisia säiliökontteja ja varoitusmerkintöjä.

23 §

Lentopaikalla käytettävien erikoisajoneuvojen säiliöt

Lentopaikalla lentotoiminnan poltto-

ainesirtoihin käytettävien erikoisajoneuvojen säiliöiden rakenteiden ja varusteiden tulee olla kestäviä, tarkoitukseen sopivia ja muutoinkin turvallisia siten kuin asianomainen ministeriö siitä tarkemmin määrää, jotta vaarallista ainetta voidaan niissä kuljettaa niin turvallisesti kuin se ottaen huomioon kuljetettavan aineen ominaisuudet kohtuuden mukaan on mahdollista.

Säiliöille on tehtävä asianomaisen ministeriön määräämät tarkastukset ja säiliöt on merkittävä siten kuin ministeriö määrää.

4 luku

Yleiset kuljetusmääräykset

24 §

Asiakirjat

Lähtäjän on vaarallista ainetta kuljetettavaksi jättäessään annettava kuljetuksen suorittajalle rahtikirja tai vastaava lähetyskirja, johon on merkitty määräysten mukaiset tiedot kuljetettavaksi jätetystä aineesta. Jos samaan kalliin on pakattu eri aineita, on rahtikirjaan tehtävä merkintä jokaisesta kollissa olevasta vaarallisesta aineesta. Lähtäjän on lisäksi vakuutettava asianomaisen ministeriön määräämällä tavalla rahtikirjassa tai erillisellä paperilla, että kuljetus vastaa vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

Lähtäjän on toimitettava kuljetuksen suorittajalle asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa kirjalliset turvallisuusohjeet hyvissä ajoin ennen kuljetuksen aloittamista.

Asianomaisen ministeriön tarkemmin määräämissä tapauksissa ajoneuvossa on oltava 15 §:n 1—3 momentissa tarkoitettu ajoneuvon hyväksymistodistus.

Vaarallisen aineen kuljettajalla tulee olla vaarallisten aineiden kuljettajien ajoluvasta annetun asetuksen (724/91) mukainen ajolupa.

Edellä 1—4 momentissa tarkoitettut asiakirjat tulee olla ajoneuvossa mukana kuljetuksen aikana. Mikäli kuljetukseen sovelletaan 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua erillisopimusta, on jäljennös sovellettavasta sopimuksesta pidettävä lisäksi mukana ajoneuvossa.

25 §

Kuljetus

Kuljettamisessa on noudatettava tarpeellista varovaisuutta ottamalla huomioon kuljettavan aineen laji, määrä ja kuljetustapa.

Henkilöiden kuljettaminen vaarallisia aineita kuljettavassa kuljetusyksikössä on kielletty lukuun ottamatta kuljettajan apulaisia. Asianomaisen ministeriön määräämillä ehdoilla vaarallista ainetta saa kuljettaa myös henkilöitä kuljettavassa ajoneuvossa.

Asianomaisen ministeriön määräämissä tapauksissa vaarallisia aineita saa kuljettaa irrallisena ajoneuvossa, säiliössä tai pienkontissa.

26 §

Kuormaus

Kuormauksen suorittajan on huolehdittava siitä, että kontti tai kuljetusyksikkö on kuormattu määräysten mukaisella tavalla.

Kollit on kuormattava ajoneuvoon siten, etteivät ne voi vaaraa aiheuttaen siirtyä, kaataa tai pudota.

Räjähdeiden ja räjähdysvaarallisten aineiden kuormaus samaan ajoneuvoon muiden vaarallisten aineiden kanssa on kielletty siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Myrkyllistä tai tartuntavaarallista ainetta sisältävät kollit sekä muut asianomaisen ministeriön määräämät kollit on pidettävä ajoneuvossa sekä kuormaus-, purkamis- ja siirtokuormauspaikoilla erillään ravinto- ja nautintoaineista ja rehuista siten kuin ministeriö tarkemmin määrää.

27 §

Reitit ja määrät

Asianomaisella ministeriöllä on oikeus antaa määräyksiä kuljetettavista ainemääristä samoin kuin siitä, kuinka suuria määriä vaarallista ainetta saa ajoneuvossa kuljettaa ilman, että on ryhdyttävä 15 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Ministeriö voi myös määrätä, milloin ajoneuvon kuljettajalla tulee olla varamies.

Asianomainen ministeriö voi kunnan esityksestä rajoittaa vaarallisten aineiden kuljettamista määrättyllä alueella, tiellä tai tien osalla. Nämä rajoitukset, jotka voivat koskea

myös vain määrättyinä aikoina tapahtuvia kuljetuksia, on osoitettava liikennemerkein.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja rajoituksia voidaan määrätä alueelle, tielle tai tien osalle, jos kuljetus paikallisista tie- ja vastaavista olosuhteista johtuen aiheuttaa huomattavan vaaran tai jos alueella liikkuva taikka asuva ihmismäärä on erityisen suuri. Rajoituksen laajuutta harkittaessa on myös otettava huomioon vaarallisten aineiden kuljetusten suorittamismahdollisuudet, erityisesti kohtuullisella etäisyydellä rajoitusalueesta olevien vaihtoehtoisten reittien käyttömahdollisuus.

Erityisistä syistä saa edellä tarkoitetuista rajoituksista huolimatta vaarallisia aineita kuljettaa rajoitetulla alueella poliisipiirin päällikön määrääjäksi antamalla luvalla.

5 luku

Erinäiset säännökset

28 §

Viranomaiset

Poliisiviranomaiset valvovat vaarallisten aineiden tiekuljetuksia. Suomesta lähteviä ja Suomeen tulevia vaarallisten aineiden tiekuljetuksia valvovat myös tullilaitos ja rajavartiolaitos kumpikin toimialallaan. Puolustusvoimien valvonnassa tapahtuvista kuljetuksista säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/94).

Muita toimivaltaisia viranomaisia ovat asianomainen ministeriö, ajoneuvohallintokeskus, turvatekniikan keskus, säteilyturvakeskus ja geenitekniikan lautakunta siten kuin siitä tässä asetuksessa ja asianomaisen ministeriön päätöksessä tarkemmin määrätään.

29 §

Poikkeukset pelastustehtävissä

Kiireellisissä pelastustehtävissä saa tämän asetuksen säännöksistä ja sen nojalla annetuista määräyksistä poiketa, jos säännösten ja määräysten noudattaminen vaikeuttaa pelastustoimintaa

30 §

Onnettomuusilmoitukset

Jos vaarallisen aineen kuljetuksessa sattuu

onnettomuus, jonka seurauksena kuljetettavan aineen vuotamisesta tai muusta syystä aiheutuu henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahingon vaara, ajoneuvon kuljettajan tai kuormauksesta taikka purkamisesta vastuussa olevan on ilmoitettava tapahtuneesta välittömästi aluehälytyskeskukselle ja ryhdyttävä tilanteen edellyttämiin sopiviin suoja-toimenpiteisiin.

Jos vaarallisen aineen kuljetuksessa sattuu onnettomuus, jonka seurauksena kuljetettavan aineen vuotamisesta tai muusta syystä aiheutuu kuolema tai muu kuin vähäinen henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinko, kuljetuksen suorittajan on ilmoitettava onnettomuudesta viipymättä turvatekniikan keskukselle tai, kun on kysymys radioaktiivisesta aineesta, säteilyturvakeskukselle. Jos seuraamus johtuu vaarallisesta aineesta, tulee ilmoituksessa ainakin selvittää:

1) onnettomuustapahtuma, olosuhteet onnettomuuden sattua ja onnettomuudesta aiheutuneet vahingot;

2) onnettomuudessa osallisina olevat vaaralliset aineet ja niiden vaaraluokitus;

3) onnettomuuspaikalla toteutetut torjuntatoimenpiteet; sekä

4) mihin toimenpiteisiin kuljetuksen suorittaja on ryhtynyt tai ryhtyy vastaavien onnettomuuksien uusiutumisen ehkäisemiseksi.

Turvatekniikan keskuksella ja säteilyturvakeskuksella on oikeus pyytää 2 momentissa tarkoitettua laajempia lisäselvityksiä, mikäli ne katsotaan onnettomuuden laji ja laajuus huomioon ottaen tarpeellisiksi.

31 §

Poikkeukset

Turvatekniikan keskus voi muiden pakkausten ja säiliöiden kuin radioaktiivisten aineiden kuljetukseen käytettävien pakkausten ja säiliöiden osalta myöntää hakemuksesta yksittäistapauksissa tarpeellisiksi katsomillaan ehdoilla poikkeuksia tämän asetuksen nojalla annetuista määräyksistä. Samoin se voi myöntää tarpeelliseksi katsomillaan ehdoilla poikkeuksia räjähteiden kuljetukseen käytettävien ajoneuvojen ja konttien materiaalia koskevista määräyksistä.

Säteilyturvakeskus voi myöntää radioaktiivisten aineiden kuljetukseen hakemuksesta yksittäistapauksissa tarpeelliseksi katsomil-

laan ehdoilla poikkeuksia tämän asetuksen nojalla annetuista määräyksistä.

Asianomainen ministeriö voi muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakemuksesta myöntää yksittäistapauksissa luvan poiketa tämän asetuksen säännöksistä ja sen nojalla annetuista määräyksistä.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettuja poikkeuksia voidaan myöntää vain, jos poikkeamiseen on erityinen pakottava tarve tai jos säännösten tai määräysten noudattaminen aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia taikka huomattavaa haittaa. Poikkeuksen myöntäminen edellyttää lisäksi, että vaadittava turvallisuus voidaan saavuttaa muulla tavoin.

32 §

Oikaisun hakeminen

Katsastuksen suorittajan 15 §:n 3 momentissa tarkoitettuja hyväksyntöjä ja uusintakatsastusta koskeviin päätöksiin saa vaatia oikaisua ajoneuvohallintokeskukselta siten kuin ajoneuvojen katsastus- ja rekisteröinti-tehtävien toimiluvista annetun lain (1593/95) 14 §:ssä säädetään.

33 §

Tarkemmat määräykset ja ohjeet

Asianomainen ministeriö antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita tämän asetuksen soveltamisesta samoin kuin määrää, mitä ADR-sopimuksen sisältämiä teknisiä standardeja on sovellettava. Lisäksi ministeriö voi antaa ohjeita sanottujen määräysten soveltamisesta.

Turvatekniikan keskus, säteilyturvakeskus, geenitekniikan lautakunta, ajoneuvohallintokeskus ja ministeriö, jonka toimialaan kuuluu poliisihallinto, tullilaitos, sekä rajavartiolaitos voivat tarvittaessa antaa ohjeita toimialaansa tämän asetuksen ja sen nojalla annettujen määräysten mukaan kuuluvista asioista.

34 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1996, ja sillä kumotaan vaarallisten aineiden kuljettamisesta tiellä 14 helmikuuta 1992 annettu asetus (146/92) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tällä asetuksella kumotun asetuksen nojal-

1716

N:o 632

la annetut määräykset jäävät edelleen voimaan kunnes niistä toisin säädetään tai määrätään.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi.

Helsingissä 16 päivänä elokuuta 1996

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Liikenneministeri *Tuula Linnainmaa*

N:o 633

Valtioneuvoston päätös**maatalousperäisiä raaka-aineita jalostaville elinkeinonharjoittajille myönnettävästä investointituesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 15 päivänä elokuuta 1996

Valtioneuvosto on kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä *muuttanut* maatalousperäisiä raaka-aineita jalostaville elinkeinonharjoittajille myönnettävää investointituesta 15 päivänä kesäkuuta 1995 annetun valtioneuvoston päätöksen (883/95) 3 §:n 1 momentin ja

lisännyt 3 §:ään uuden 2 momentin, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Tämän päätöksen 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen investointihankkeiden osalta noudatetaan lisäksi, mitä Euroopan yhteisöjen komission 22 maaliskuuta 1994 tehdyssä päätöksessä (94/173/EY) on etusijalle asetettavien hankkeiden ja sektori-kohtaisten rajoitusten osalta määrätty. Maidonjalostussektorilla noudatetaan kuitenkin komission samasta asiasta 7 kesäkuuta 1990 antaman päätöksen (90/342/ETY) edellä tarkoitettuja määräyksiä. Mylly-, mallas- ja tärkkelysteollisuudelle tukea voidaan myöntää edellä sanottujen komission päätösten estämättä edellyttäen, että tukeen

liittyy tuotantokapasiteetin pieneneminen kyseessä olevalla sektorilla.

Muilla kuin edellä 1 momentissa tarkoitetuilla tukikelpoisilla sektoreilla toteutettaviin investointihankkeisiin voidaan myöntää 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukea edellyttäen, että Euroopan yhteisöjen komissio on kauppa- ja teollisuusministeriön tekemän hankekohtaisen ilmoituksen perusteella ilmoittanut, ettei se vastusta tuen myöntämistä.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1996.

Helsingissä 15 päivänä elokuuta 1996

Kauppa- ja teollisuusministeri *Antti Kalliomäki*

Hallitusneuvos Tuomas Aho

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 626—633, 2 1/2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1996